

Vahid Duraković

ŠEJTANSKI KRUG

LICA:

REŽISER

ROKO

MAJA

DJEVOJKA/EVA

MLADIĆ/ADAM

ČISTAČICA/VJEŠTICA

GONIČ ŠEJTANA

GLUMAC

POČETAK

I.

Mrak. Čeka se početak predstave. U offu čujemo zadnje pripreme za početak predstave preko motorola.

REŽISER:

Rasvjeta?

ELEKTRIČAR:

Spremno!

REŽISER:

Ton!

TONAC:

Spreman!

REDITELJ:

Prvi glumac!

INSPICIJENT:

Spreman!

REDITELJ:

Idemo. Svjetlo.

U tom trenutku počinje da zavija sirena opće opasnosti. Čuje se poneka eksplozija granate negdje u daljini, u gradu. Panika na sceni. Pretrčavanje glumaca sa jedne strane na drugu stranu scene. Sirena prestaje da svira.

REŽISER:

Šta se čeka, tamo? Vrijeme je!... Gdje su glumci? Izlazite na scenu!... Glumcii!... Hej, kuda? Glumci, kuda idete!? Stanite!... Hej, ko je ugasio svjetlo!?
Upalite svjetlo! Svjetlo molim!... Svjetlo molim! Glumci, gdje ste!? Glumcii... Hoću svjetlo!!!

Upali upaljač i hoda po sceni. Naziremo u polumraku nekoliko glumaca koji trče po sceni i bježe. Panika, galama u pozadini scene. Eksplozija granate u blizini.

REŽISER:

Upalite svjetlo! Čuje li mene ovdje iko!?

Dolazi do zida i upali svjetlo.

Na sceni se nalazi nekoliko kartonskih kutija, prevrnutih stolica, nešto razbacanog smeća i na sred bine, nalazi se kružna platforma prečnika 2 metra i visine 1 metar. Iz sredine kružne platforme izlazi jedno drvo koje se uzdiže u visinu i ne vidi se njegov kraj, drvo je pravo i liči na «štangu» za ples. Naprosto, imamo jednu zapuštenu binu sa kružnom platformom iz koje izlazi drvo iz sredine. Platforma i drvo asociraju na platforme u noćnim klubovima za ples.

Reditelj trči s kraja na kraj scene. Krene prema izlazu sa scene.

REŽISER:

Stanite! Izdajnici! Kukavice!

Glumac utrči na scenu i pokupi neku zaboravljenu stvar. Režiser ga uhvati za ruku, dolazi do potezanja između njih dvojice.

REŽISER:

Stani! Kuda!?

GLUMAC:

Ma, pusti me, budalo! Vidiš da puca!

Glumac se otrgne i istrči sa scene.

REŽISER:

Stani! Ovo je izdaja! Prevara. Tužit ću vas!... Dabogda vas pogodilo dok izađete... Puca! Pa šta ako puca!?! Duhom se treba boriti. Duhom!!!!...

Nađe neko piće na sceni, uzme flašu, otpihne.

REŽISER:

(sam za sebe, tiho) Duhom se treba boriti.

Nagne flašu i otpihne veći gutljaj. Recituje.

REŽISER:

Čovjek je pogođen čudom,
što život se zove.
Čovjek nije od ilovače,
vazduha,
vode
i vatre,
čovjek je bezgranični okean duha
izvezen od nebrojenih konaca.

Nagne iz flaše.

REŽISER:

Već punih dvadeset godina se pripremam za ovaj trenutak. Ova predstava je bila moj životni san... život sam posvetio ovom tekstu, i opet zapucaše... Šta im je falilo dva dana sačekati, pa nek se onda istrijebe k'o gamad, samo dva jebena dana. Kao da je bitno da li je ovaj rat počeo petkom ili ponedjeljkom. A moj život bi imao svrhu da sam završio ovo djelo... a ovako...

Čuju se eksplozije granata. Ne reaguje. Sjedne na patos. Mrmlja.

REŽISER:

Rijeke, zvijezde, behar, žubor potoka, boje, mirisi... mjesečina, rosa, sunce... sve što vrijedi je izvan nas... mi smo talog historijskog poganluka... mi smo talog...

Mrmlja i zaspe. Tišina koja traje.

II.

Čujemo tiho šuljanje, batanje. Na scenu ulaze Mladić i Djevojka. Ne vide Režisera. Ona je u bijeloj haljini, a on u bijelom odijelu ispod kojeg se nazire crna kragna od košulje. Sjednu na neke stolice ili sanduke u pozadini okrenuti prema publici. Izgledaju kao zaljubljeni par koji sjedi na klupi u parku. Tišina.

DJEVOJKA:

Ovdje je lijepo.

Nasloni svoju glavu na njegovo rame.

MOMAK:

Ovdje je sigurno!

Zagrli djevojku. Romantična tišina koja traje.

Čuju se glasovi sa strane. Djevojka i Mladić ustanu i sakriju se iza nekog sanduka u dubini scene. Na scenu ulaze Roko i Maja, cerekaju se. Maja je u crvenoj haljini, vrlo je atraktivna. Kad dođu na sred scene Roko strasno prigrli Maju i krene je ljubiti po cijelom tijelu. Prestaje je ljubiti, razgleda, traži položaj za vođenje ljubavi. Ugleda sa strane jednu deku, uzima je i prostire na sred scene. Zalegne na deku i poziva Maju prstićima da mu dođe.

ROKO:

Ovdje je lijepo!

Maja stoji iznad njega i pružila je ruku. Roko se ispravi, pogleda u nju i njenu ruku. Odmahne glavom, vadi novčanik, uzima jednu novčanicu i stavlja je Maji u ruku. Maja sprema novčanicu u torbicu.

MAJA:

Ovdje je sigurno!

Zalegnu na deku. Počinje erotska igra, strast se rasplamsava. Utom na scenu utrčava Gonič šejtana. Ustvari, to je lik koji ima muholovku ili nešto slično u ruci i u trku po patosu ganja nevidljivog šejtana. Uopće ne registruje naše ostale likove na sceni, sav je u svom filmu.

Gonič šejtana u svojoj trci prvo natrči na Režisera i mlatne ga muholovkom po glavi i pretrči preko njega. Režiser se budi, nesvjestan šta se događa. Roko i Maja tek tad primijete Režisera. Ali u tom trenutku Gonič natrči i na njih i muholovkom udari Roka i nastavi dalje trčati. Zatim natrči na zaljubljeni par, djevojka vrisne. Roko, Maja, Mladić i Djevojka bulje u Goniča i posmatraju ljutito njegovu trku. Nervira ih. Režiser se ne obazire, uzima flašu i otpihne.

GONIČ:

Uхватit ću ja tebe, pa kad bi te gonio do Džehennema.

Gonič natrči na Roka, a zatim na Mladića i udari ih svojim tijelom. Roko iznerviran počinje da ga prati, to radi i Mladić. Okružuju ga, trče za njim. Uhvate ga i povale na patos. Gonič se koprca, udara muholovkom.

GONIČ:

Uхватit ću ja tebe, uhvatit...

ROKO:

Koga ćeš uhvatiti!?

GONIČ:

Pa šejtana!

REŽISER:

Šejtana!?

ROKO:

Šejtana!?

MLADIĆ:

Šejtana!

MAJA:

Šejtana!

DJEVOJKA:

Šejtana!

GONIČ:

Da, šejtana.

Režiser otpihne gutljaj, pogleda malo likove na sceni i odmahne rukom. Uzme flašu i krene ka izlazu.

Roko i Mladić se tek tad registruju i neprijateljskim pogledom se posmatraju.

ROKO:

(Mladiću) A, ko si ti?

MLADIĆ:

Šta te briga ko sam ja! Ko si ti?

GONIČ:

Eno ga!

Zamahne muholovkom i pokušava potrcati, Roko i Mladić se navale na njega i zaustave ga.

REŽISER:

Treba ići odavde... duh je mrtav... *(napolju se čuju eksplozije granata)*

Dođe do pola stepenica. Zastane. Okrene se. Lagano se vraća. Hvata ga neki adrenalin, postaje življi. Razgleda ostale likove na sceni. Obilazi oko njih, zagleda jednog po jednog. Svi ostali likovi sad posmatraju njega. Režiser se od jedne nezainteresovane, indolentne osobe, polahko pretvara u strastvenog osobenjaka koji zagleda sve prisutne na sceni.

REŽISER:

Odlično!

ROKO:

Šta je odlično?

REŽISER:

Savršeno!

MLADIĆ:

Na čemu li je ovaj bože dragi?

ROKO:

Šta je savršeno?

REŽISER:

Vi!

ROKO:

Ja!?

REŽISER:

Ne! Da! Ne samo ti, svi vi.

OSTALI:

Mi.

REŽISER:

Da, svi vi. Vi ste moj san. Moj život. Moje djelo.

MLADIĆ:

Zna li neko ovog tipa?

Svi slegnu glavama. Mladić i Roko ustaju sa patosa, otrešaju prašinu sa sebe. Gonič šejtana ustane i kao lovački ker njuši za svojim šejtanom. Mladić odlazi do svoje Djevojke.

DJEVOJKA:

(Mladiću) Šaci, dođi, idemo odavde.

ROKO:

Pa postoji li neko mjesto na ovoj planeti, a da ti se čovjek ne usere u ćeif!? Idemo, Majo?

Krene ka izlazu. Za njim krene i Maja, ali nesigurno, okreće se.

REŽISER:

Ne, ne, molim vas. Pa vi ste glumci.

ROKO:
Glumci!?

REŽISER:
Da, da, glumci i glumice!

MAJA:
Glumice!?

REŽISER:
I glumice. Da, glumci i glumice.

Trči do njih, uzima Roka za ruku.

REŽISER:
Dođite i vi mlada damo, i vi Mladiću, slobodno, ja ne ujedam, ja sam samo režiser. Tako, da vas sviju vidim. Opusti te se, slobodno.

MLADIĆ:
(*Djevojci*) Idemo, šaci.

DJEVOJKA:
A zaista sam bila ubijeđena, šaci, da smo konačno našli spokojno mjesto.

Krenu ka izlazu. Ali za njima trči Režiser.

REŽISER:
Ne, ne, molim vas.

Uzima ih za ruke i vraća ih nazad.

REŽISER:
Pa vi ste moji glumci, ne može se tek tako napuštati pozorište.

ROKO:
Ovaj je puko do daske. Idemo, Majo!

Maja se nećka.

REŽISER:
Konačno će i vama neko da aplaudira.

MAJA:
Ali neka nas, nemamo gdje.

ROKO:
Ali, Majo, nismo se sreli već mjesec dana, ne misliš valjda trošiti vrijeme na ovog šarlatana.

MAJA:
A, zašto ja ne bih mogla biti glumica, zašto? Ko zna, možda je ovo moja životna šansa?

ROKO:
Tvoja životna šansa sam ja, ako ostaneš više se nikad nećemo vidjet!

MAJA:
Ok. Idi! Ja ću biti glumica!

Maja iz torbe vadi malo ogledalce i šminka se.

MLADIĆ:

Ovo postaje interesantno.

DJEVOJKA:

Ma pusti, dosadni su, idemo, šaci.

MLADIĆ:

Samo malo, šaci, molim te, da vidimo...

DJEVOJKA:

Šta se ovdje ima vidjet! Ništa, šaci, idemo.

Uzme Mladića pod ruku i krenu, Mladić se osvrće.

MLADIĆ:

Samo malo, šaci, molim te.

DJEVOJKA:

Ako ćemo ostati, molim te, šaci, obećaj mi da se nećeš uzrujavati.

MLADIĆ:

Obećavam, šaci.

REŽISER:

Znao sam ja da ćete vi doći. Vi ste savršeni za moje djelo, kao da vas je sami Bog poslao.

GONIČ:

A hoću li i ja biti glumac?

REŽISER:

Naravno da ćeš biti, naravno.

GONIČ:

Ja sam čuo da je pozorište šejtanska rabota. Možda se onaj moj pojavi.

REŽISER:

Dođite ovdje svi, molim vas. Tako, sjedite tu na patos. Evo, ovo su vaši tekstovi, ništa ne brinite. (*dijeli tekstove*) Vi ste rođeni talenti, samo malo samopouzdanja, budite samo prirodni... najteže je neglumiti...

U tom trenutku na scenu ulazi Čistačica u plavom mantilu sa metlom i korpom, odmah krene da mete.

ČISTAČICA:

Idemo, fajrunt! Razlaz.

ROKO:

Ne diži prašinu, glupačo.

ČISTAČICA:

Opa, ti mangup, ha!? Ajde briši odavde, da pometem i da se gubim iz ove proklete zgrade.

Roko se zbuni i ne zna šta da odgovori. Mladić se nasmije. Čistačica mete.

MLADIĆ:

(*sa ironijom*) Ali, mi smo glumci.

MAJA:

(*još uvijek se šminka*) I glumice!

Režiser strastveno obilazi oko Čistačice i zagleda je.

ČISTAČICA:

Pih, glumci i glumice, bože dragi kako to otrcano zvuči. Razlaz, kad kažem! Direktor je rekao da je opet zaratilo i da se pozorište privremeno zatvara, do novog mira. Hajmo, fajrunt.

MAJA:

Mogla bi ti biti malo ljubaznija i manje dizati tu prašinu, glumci su za tebe gospoda!

ČISTAČICA:

(zagleda se u nju) Opa, glumica. Nova zvijezda. Da mi je samo znati kome si ti dala pa te ovdje utrpaše.

MAJA:

Fuj, prostakušo!

Djevojka se glasno nasmije.

ROKO:

E, ovo je već previše!? Moju djevojku neće vrijeđati jedna čistačica.

Ustane i krene prema Čistačici. U tom trenutku Režiser obilazi Čistačicu i odgura Roka od nje dok je zagleda.

REŽISER:

Savršeno!

Svi gledaju u njega, sem Čistačice koja i dalje mete.

ČISTAČICA:

Razlaz! rekla sam. Bože dragi, kakvih je sve budala kroz ovu zgradu prošlo.

REŽISER:

Sjajno!

MLADIĆ:

Izgleda da smo dobili novu glumicu.

MAJA:

Pa neće zar čistačica biti glumica?

DJEVOJKA:

Ovdje izgleda i mrtva glava da dođe bila bi glumac ili glumica.

ČISTAČICA:

(Režiseru) Skloni se, budalo, otići ću pa će cijeli rat ovo biti prljavo i prašljivo.

REŽISER:

Odlično!... Savršeno!... Ti si zvijezda nad zvijezdama. Sjevernjača!

ČISTAČICA:

A ti su ludak nad ludacima. Ludaletina!

REŽISER:

Kao stvorena za glumice.

ČISTAČICA:

Skloni se, pijana budalo. *(Nastavi dalje. Stane. Okrene se prema Režiseru.)* Šta si rek'o?

REŽISER:

Kao stvorena za glumice!

ČISTAČICA:

Ja, glumica!?

REŽISER:

Naravno! Dođite, glumice, dođite, ovo je vaša životna uloga.

ČISTAČICA:

Vi se šalite sa mnom?

REŽISER:

Ne, moja draga damo, vi ste rođeni za zvijezde. Ja to znam. Imam nos za talente.

ČISTAČICA:

Naravno da sam talenat, već godinama gledam ovdje razne idiote i nikad nisam shvatila što će im fakultet za glumce, to, ili jesi, ili nisi.

REŽISER:

Naravno, gospođice, naravno. Dođite, vi ste sada dio ansambla.

ČISTAČICA:

Može... ali imam uslov.

REŽISER:

Uslov!?

ČISTAČICA:

Da, uslov.

REŽISER:

Kakav uslov!?

ČISTAČICA:

Prihvaćam samo ako ću ja biti glavna glumica!

MAJA:

Šta!?

ČISTAČICA:

Ja sam od svih njih najviše predstava gledala. Ja imam iskustvo.

REŽISER:

Naravno da ćeš biti, pa ti si rođena samo za glavne glumice. Dođi ovamo...

MAJA:

Idemo, Roko, odavde.

Roko se zbuni njenim pozivom, ali krene.

ČISTAČICA:

Samo da ostavim metlu.

Maja i Roko krenu sa scene. Režiser trči do njih.

REŽISER:

Molim vas, pa kuda sad?

MAJA:

Ne želim da igram u predstavi u kojoj je čistačica glavna glumica.

REŽISER:

Ma dajte, molim vas, pa svi ste vi glavni. Takva je predstava, nema epizoda, nema statista. Ovo je predstava zvijezda.

MAJA:

Ako je već tako...

Režiser primijeti Čistačicu kako ostavlja metlu.

REŽISER:

Ne, ne, molim vas, metla će vam trebati.

ROKO:

Idemo, Majo, vidiš da mu je preča Čistačica od nas.

MAJA:

Dosadan si! Ja ostajem! T idi ako hoćeš!

REŽISER:

(Čistačici) Metla je vaš glavni rekvizit.

Čistačica zbunjeno gleda u Režisera pa u metlu, uzima metlu i vraća se nazad.

GONIČ

(Uperi prst prema publici): Eno ga!

Svi likovi u zamrznutoj pozi gledaju prema publici.

Tišinu prekida zavijajući ton sirene opće opasnosti. Eksplozije granate.

III.

Dok sirena zavija, Režiser razvodi u krug glumce oko okrugle platforme na sceni i radi sa njima kao da je proba u toku. Djevojka je na plesnoj platformi i pleše, oko platforme igra Mladić i replicira sa njom. Ostali likovi su udaljeni od njih u krug, gledaju prema njima i daju neke replike. Sirena prestaje da svira.

REŽISER:

Odlično, dikcija, izgovor, pokret, bili ste odlični. Za danas dosta. Idemo spavat, sutra nastavljamo, bliži se premijera.

Svi glumci prostiru sebi deke na prosceniju, jedan do drugog, u liniji su. Legnu na leđa i spavaju.

MAJA:

(ustane u sjedeći položaj) Znate, seks je bezveze. Treba se duhom borit.

Legne. Svi spavaju. Lagano zatamnjenje.

Tišina.

Polahko se počinju javljati uzdasi, zatim sve jače i jače stenjanje do nekog vrhunca, vriska, kao da svi glumci doživljavaju orgazam u snu.

Tišina.

SREDINA

I.

Plavo svjetlo, poput mjesečine. Muzika. Svi glumci istovremeno ustaju poput mjesečara i kreću se usporeno prema drvetu na uzvišenoj platformi. Scena djeluje mistično. Drvo je osvijetljeno nekom blagom svjetlošću iz visine. Dolaze do platforme za ples i redaju se u krug oko platforme. Svi glumci gledaju prema vrhu drveta.

MLADIĆ:

Nema ništa!?

DJEVOJKA:

A moralo bi biti!

OSTALI (Istovremeno):

Moralo bi biti!!!

Muzika. Zatim naglo gašenje plave svjetlosti i uključenje bijele, dnevne svjetlosti. Glumci trljaju oči kao da se tek bude. Kupe svoje deke, slažu ih i sklanjaju na kraj scene.

ROKO:

Hoćemo li doručkovati?

REŽISER:

Umjetnici ne jedu.

ROKO:

A ja.

REŽISER:

Idemo. Vrijeme ističe. Svake sekunde se bliži premijera. Danas počinjemo sa jednom vrlo praktičnom vježbom. Prvo ćemo se malo zagrijati, razgibati tijelo, osjetiti svaki mišić. Ljudi često zaborave šta sve imaju na svom tijelu. A glumci moraju vladati svakom svojom borom, svakim svojim mišićem. Idemo trčati dva-tri kruga. Tako, lagano... Jedan-dva, jedan-dva... Dobro je. Dosta. Molim vas sad se rasporedite. Tako, šire, šire... tako, da ne smetate jedno drugom.

Raširite ruke. Dobro je tako. Idemo. Pratite moje pokrete. Jedan-dva, jedan-dva, jedan-dva, jedan-dva... Druga vježba. Jedan-dva, jedan-dva... Hvala, dovoljno. Sad stanite ovdje svi u jedan red, tako... Ok, sad ćemo da radimo najvažniju vježbu. Vježbu duha. Ja ću vam govoriti određene pojmove, a vi ćete svojim tijelom, facom ili kako vi mislite da je najbolje, pokušati taj pojam da izrazite iz svoje unutrašnjosti, iz srca, duše, krvi, čega li već, ali nemojte iz mozga. Mozak sa duhom nema ništa. Mozak je ovdje nebitan, bitni su osjećaji, emocije, na prvu. OK. Koncentraciju molim... Raširite ruke... Tako, raširite se još... nemojte se dodirivati. Zaklopite oči. Opustite se... Dišite duboko, duboko... Lagano, bez žurbe... Duboko udahnite... Sami ste na ovom dunjaluku.

U vašim tijelima je skupljena sva vaša prošlost, sadašnjost i budućnost.

Prvi pojam: Briga!

Svi glumci se zamrznu u određenu pozu kojom pokušavaju dočarati pojam svojim tijelom i facom. Režiser ih obilazi i zagleda se u njihove poze i face. Ponekom neki dio tijela malo namjesti.

REŽISER:

Odlično! Bili ste odlični! Drugi pojam: Dosada!

Svi glumci se zamrznu u određenu pozu...

REŽISER:

Odlično! Napredujete, biće nešto od vas! Treći pojam: Nada!

Svi glumci se zamrznu u određenu pozu kojom...

REŽISER:

Odlično, sad ste prave zvijezde. Vaš duh je spreman... U zdravom duhu, zdravo tijelo... Idemo se rasporediti na sceni.

II.

Na sredini scene se nalazi platforma iz koje izlazi drvo i prostire se u visinu. Na tu platformu Režiser postavlja Djevojku u bijeloj haljini. Na nekoliko koraka od nje nalazi se njen Mladić. A oko njih, u krug su poredani ostali likovi. Gonič je svezan konopcem i Roko pridržava konopac nedozvoljavajući Goniču da bježi. Roko ga stalno povlači da ide za njim. Čistačica je na metli, jer u ovoj sceni ona je vještica.

REŽISER:

Možemo početi.

MAJA:

A karakteri?

Čistačica jaše metlu i poskakuje. Valjda vježba.

REŽISER:

Kakvi karakteri?

MAJA:

Pa znate, karakteri glumaca, likova; hoćete li nam malo pojasniti naše karaktere.

REŽISER:

A to! Nema toga. Nema karaktera. To je prevaziđeno. Pa, molim vas, kad ste zadnji put upoznali čovjeka sa karakterom?... Nema više vitezova, nema više romantičara, mlada damo, danas postoje samo brojevi i simboli. Ima li još pitanja... Nema. OK. Idemo. Sve se slama, sve se opet slaže, vječno je sebi vjeran krug bitka. Muzika!

Kad krene muzika, svijetlo se iz bijelog pretvara u crveno. Tokom slijedeće scene, dakle, dok radi rotacija, (Ukoliko scena nema rotacionu binu sve se isto igra samo bez rotacije.) Čistačica u nekoj šerpi loži malu vatru i sprema neku magijsku smjesu. Za pravljenje smjese koristi vodu, slijepu miševu, dlake, kosti, zube i sl. U toku scene leti na metli i iz te šerpice baca čini na Adama i Evu i ponekad izgovori neku nerazumljivu riječ. Režiser je tu negdje sa strane i rukovodi sa svom scenom dokle može da ima kontrolu nad njima. Mladić se čas približi Djevojci, čas pobjegne od nje. Roko, Maja i Gonič šejtana su poredani okolo u neku zamrznutu pozu poput nekih grčkih mitskih likova i govore svoj tekst iz te zamrznute poze.

DJEVOJKA/EVA:

O, Adame, ti nevinašce nestašno,
dođi da plod zabranjeni uberemo slasno,
dođi, da raspirimo vatrenu strast
i osjetimo njenu slast.

MLADIĆ/ADAM:

O, Eva, jedina moja radosti,
trenutni užitek nije vrijedan
da vječno budemo prokleti,
rad' trenutnog zadovoljenja strasti,
cijeli život ćemo, u znoju svome,
hljeb svoj jesti.

ROKO:

O, Adame glupane, pokaži joj da si muško.

EVA:

Dođi, Adame, misli su suviše,
osjećaji, put su tvoje sreće.
Razum, umom tvojim što vlada
u santu leda tvoje srce pretvara,
treptaj strasnog zagrljaja,
vrjedniji je od vječnog
i mlitavog rajskog milovanja.

ČISTAČICA:

(baca čini na Adama i Evu) Okus špokus imbecilus falikus šejtanus iufakus.

ADAM:

O, Evo, ukrasu rajski,
ja se bojim odsidriti pohlepne strasti.

MAJA:

Idi, idiote, strast je jedini istinski doživljaj života.

EVA:

Dodi, Adame, neodoljevaj iskušenju,
Savršena dosada, što rajskim vrtom vlada
Naš život u mučninu pretvara.

ADAM:

O, jedina, spoznaja je nadahnuće,
što besanicu hrani,
i zlo u nama budi.

ČISTAČICA:

O, Adame, mamlaze jedan, idi, zlo je uvijek bilo slađe od dobra.

EVA:

Dodi, Adame, okiti se mojom mladošću,
smežgurano tijelo ti neće oprostiti,
što živio nisi u cvijetu mladosti.

ADAM:

O, Eva, ti pohotna, neodoljiva, nesaglediva ljepoto,
ja sam se okitio tvojom ljubavi...

GONIĆ:

O, Adame, izdajico pola svoga, svi šejtani te dabogda pohodili.

Djevojka prestaje plesati i govoriti. U tom trenu se zaustavlja rotacija i vraća se prvobitna realna, bijela atmosfera svjetla i scene.

DJEVOJKA:

A joj, ja ovo stvarno ne mogu, meni je ovo...

ČISTAČICA, MAJA, ROKO i GONIĆ ŠEJTANA *(Zajedno, krećući se teatralno prema Djevojci):*

Idi u samostan!!! Idi u samostan!!! Idi u...

Mladić joj pride i zagrli je, štiti je.

REŽISER:

Dosta!!! Šta ne možeš, šta si se raznježila tu. Ovo je ozbiljan posao. Je li tako, Roko?

Maja koristi pauzu da se našminka.

ROKO:

Mala, šuti i glumi!

MLADIĆ:

Bez galame, molim vas. Šaci, dobro ti ide, nastavi slobodno.

ROKO *(Režiseru):*

Može li ovo imalo vatrenije. Sa više akcije. Meni je ovo presporo, romantično, patetično, biće dosadno publici.

REŽISER:

Ne podcjenjuj publiku, Roko! Idemo, nastavljamo. Zarotirajmo se u drugi svijet. Muzika!!!

Rotacija se zarotira. Opet se stvara nadrealna atmosfera.

EVA:

Dođi, Adame,
Razum je bez mirisa i okusa,
zabluda za naivne i utjeha za kukavice.

ADAM:

Ali, Eva, moje oči piju ljepotu tvoju
I svježje nevinu dušu moju.
Tri vječnosti bi kratke bile
da se moje oči naslade ljepote tvoje.

EVA:

Dođi, Adame, oči varaju,
riječi su suviše i lažne,
samo krv i tijelo istinu govore.
Dođi, ne razmišljaj, ne govori,
pusti noge da ih srce nosi,
odbaci razum, Adame,
razum sputava istinsko zadovoljstvo,
dođi, Adame, dođi...

Djevojka prestaje plesati. Rotacija staje. Vraćamo se u realnu atmosferu, bijela svijetlost.

DJEVOJKA:

A joj, ja ovo stvarno ne mogu, meni je ovo...

ČISTAČICA, MAJA, ROKO i GONIČ ŠEJTANA (Zajedno):

Idi u samostan!!! Idi u samostan!!! Idi u samosta...

REŽISER:

Dosta!!! Tišina.... Odlično, bili ste odlični. Sutra ćemo ujutro nastaviti. Hvala vam, bili ste odlični.

Svi se likovi povlače prema prosceniju. Čistačica muti smjesu, uzme kašiku i malo proba smjesu. Kad ispije smjesu iz kašike, počinje se smijati.

ČISTAČICA:

Ha, ha, ha...

ROKO:

Meni je ovo premlako.

MAJA:

Trebalo bi više akcije!

ČISTAČICA:

Trebalo bi samo još malo ubaciti humora, narod voli da se smije. Ha, ha, ha...

Zajaši metlu, trčkara preko scene i smije se luđački.

GONIČ:

Eno ga!!!

Gonič potrči, ali ga Roko kanapom opet zaustavi.

REŽISER:

Mirno spavajte, sutra je vaš životni dan.

*Svi glumci sebi prostiru deke i zalijegaju svi na leđa, poredani jedan do drugog.
Tišina.*

Roko ustane u sjedeći položaj.

ROKO:

Znate, seks je bezveze. Treba se duhom borit. (*legne*)

Mrak.

Tišina.

Polahko se počinju javljati uzdasi, zatim sve jače i jače stenjanje do nekog vrhunca, kao da svi glumci doživljavaju orgazam u snu.

Tišina.

III.

Diže se plavo svjetlo, poput mjesečine. Muzika. Svi glumci istovremeno ustaju poput mjesečara i kreću se usporeno prema drvetu na uzvišenoj platformi. Drvo je osvijetljeno plavom blagom svjetlošću iz visine. Dolaze do drveta i redaju se u krug oko platforme. Svi glumci gledaju prema vrhu drveta.

MLADIĆ:

Nema ništa!?

DJEVOJKA:

A moralo bi biti!

SVI ZAJEDNO:

Moralo bi biti!!!

Naglo gašenje plave svjetlosti i uključenje bijele, dnevne svjetlosti. Glumci trljaju oči kao da se tek bude. Vraćaju se nazad. Slažu svoje deke.

ROKO:

Hoćemo li doručkovati?

REŽISER:

Umjetnici ne jedu.

ROKO:

A ja.

REŽISER:

Idemo. Vrijeme ističe. Svake sekunde smo bliži premijeri. Malo ćemo se zagrijati. Stanite ovdje svi u jedan red, tako.

Čistačica zajaši metlu i poskakuje.

MAJA:

Izvinite, molim vas, da pitam nešto?

REŽISER:

Izvolite, gospođice!

MAJA:

Znate, ovaj, ja sam čula da u pozorištu imaju šminkeri. Hoće li iko nas šminkati, praviti nam frizure?

REŽISER:

Naravno, mlada damo, samo kad dođe vrijeme za to. Idemo, trčecim korakom.

ROKO:

Može li ovo imalo žešće, sa više akcije, strasti, krvi, seksa, biće dosadno publici, napustiće predstavu, svratit će u videoteku uzeti pornić i kući.

REŽISER:

Kakav pornić? Šta ti znaš šta je umjetnost! I šta ti znaš šta je žešće, šta je bolje. Žestina je unutra, ona se samo osjeća, ali se ne manifestuje. Razumiješ. Ma kome ja pričam, tvoje je da glumiš i šutiš!

ROKO:

Molim!?

REŽISER:

Tvoje je da šutiš i glumiš.

ROKO:

Da šutim!?

REŽISER:

Da. Uvijek se mora znati ko je glavni.

ROKO:

(goropadno se približava Režiseru, ispusti konopac iz ruku kojim je pridržavao Goniča) Mora se znati ko je glavni?

Gonič slobodan kao lovački ker njuši po sceni, traži svog šejtana. Zagleda ispod predmeta, rekvizita.

REŽISER:

(pomalo snižava ton kad vidi goropadnog Roka kako mu se približava) Naravno, a pošto sam ja glavni, moje je da mislim, a vaše da radite.

ROKO:

A, ti si dakle glavni?

REŽISER:

(plašljivo) Da. Ja sam glavni...

Roko mu priđe uzme ga za uho i voda ga po sceni. Režiser se malo koprca, ali je nemoćan.

MAJA:

Roko! Šta to radiš! Po on je Režiser!

ROKO:

Začepi, Glupačo!!! *(Režiseru)* Ti si glavni, je'l?

REŽISER:

Ali...

Čistačica jaši metlu i smije se luđački.

ČISTAČICA:

Ko je glavni? Ha, ha, ha! Ti si glavni! On je glavni! Ha, ha, ha.... *(unese se Roku u lice)* Ja sam glavna...

ROKO:

(odgurne Čistačicu) Idi meti, budalo!

ČISTAČICA:

(poskakujući na metli) Ha, ha, ha, ja sam glavna! Ha, ha, ha...

Nismo više sigurni da li je čistačica normalna ili se samo zabavlja. Gonič njuši likove na sceni, kad dođe do vještice, malo se više zadrži.

ROKO:

(Režiseru) Čije filmove mi gledamo?

REŽISER:

Američke!

ROKO:

Čiju muziku slušamo?

REŽISER:

Američku!

ROKO:

Čije bombe slušamo!

REŽISER:

Američke!

ROKO:

Pa, ko je glavni?

REŽISER:

Amerika!

ROKO:

Nije, idiote, nego onaj ko je najjači. Je li ti sad jasno ko je glavni?

Roko mu zavrče uho.

REŽISER:

Ti, ti si glavni...

ROKO:

U svijetu je uvijek glavni onaj ko je najjači.

REŽISER:

Ne može to tek tako, pa ovo je moje životno djelo...

ROKO:

Može, vidiš da može.

REŽISER:

Ne! Ja ipak protestujem. Vi nemate osjećaja za umjetnost...

ČISTAČICA:

(jašući metlu) On protestuje! Ha, ha, ha... Umjetnost! Ha, ha, ha...

ROKO:

Popišam se ja na tvoju umjetnost. Koga to još interesuje, nama treba adrenalin, zabava, narod hoće zabavu, narod hoće seks, krv, psovku, narod hoće sirovu strast...

Roko udara Režisera rukama i nogama. Režiser pada i skuplja se na patosu.

ROKO:

Majo, ponesi onaj konopac sa Goniča šejtana.

GONIČ:

Evo, brate, meni više ne treba, onog mog šejtana je sad i stid da se pojavi kad je vidio kakvi su vaši.

MAJA:

Evo ga, Roko. Veži đubre pokvareno.

Roko veže Režisera za ruke na leđima, zatim drugi kraj konopca prikiva negdje na kraju bine.

REŽISER:

Ne, narod želi umjetnost. «Što blješti, živi tek trenutak jedan,/ što vrijedi, zavjet je potomstvu predan.»

ROKO:

Tišina. Jebo te narod!

Roko opali šamar Režiseru.

MAJA:

Bravo, Roko. Pokaži mu ko je glavni.

MLADIĆ:

E, ovo je već previše. Šta je ovo, pobuna?

ROKO:

Tišina!

Mladić krene prema Roku, ali ispred njega istrči Djevojka.

DJEVOJKA:

Nemoj, šaci, molim te. Dogovorili smo se da više nećemo upadati u nevolje. Nemoj, šaci, molim te, obećao si mi.

MLADIĆ:

Ali, šaci, molim te, pa pogledaj ga samo kakav je... samo još ovaj put, molim te!

DJEVOJKA:

Nemoj, šaci, preklinjem te, ja to više ne mogu podnijet. Bolje je da idemo odavde.

MLADIĆ:

Ne, šaci. Ne idemo, hoću da završimo predstavu. A, ako već insistiraš, nek ovaj kreten bude glavni.

ROKO:

Ko je kreten?

DJEVOJKA:

Niko! Smirite se, idemo dalje, radimo. Molim te, šaci, smiri se.

MAJA:

Šta se ti, mala, petljaš? Bolje ti je da šutiš!

Djevojka je pokosi pogledom. Zatim se okreće ka Mladiću.

DJEVOJKA:

Nemoj, šaci, nisu vrijedni.

MLADIĆ:

Ali, šaci...

Mladić se povlači.

MAJA (Roku):

Dušo, mogu li ja biti tvoj asistent.

ROKO:

Naravno, draga... (*Maja priđe Roku i poljubi ga jednom strasno.*) Ima li još pitanja? Nema. Ima li neko nešto protiv? Nema. Sad se ja pitam. Malo ćemo preuredit tekst i nastavljamo.

Gonič šejtana njuši po sceni, njuši Roka.

GONIČ:

(*gleda u Roka*) Bože dragi, koliki je taj tvoj šejtan.

Zavijanje sirene opće opasnosti. Eksplozije granata. Svjetlo titra. Roko raspoređuje glumce na sceni, rade probu.

IV.

Svi glumci trče na sceni u krug. Roko komanduje. Vježbe se rade življe uz više galame od strane Roka u odnosu na vježbe kad ih je radio Režiser. Glumci se iscrpljuju.

ROKO:

Brže. Življe. Energije nam treba, energije, strasti, mesa. Ne radimo sapunicu. Brže! Brže!!! Jedan-dva... jedan-dva... jedan-dva... Dosta. Idemo raširite ruke. Prva vježba. Jedan-dva, jedan-dva... Druga vježba! Jedan-dva... Ok, sad ćemo da radimo najvažniju vježbu. Vježbu duha. Ja ću vam govoriti određene pojmove, a vi ćete svojim tijelom, facom ili kako vi mislite da je najbolje, pokušati taj pojam da izrazite iz svoje unutrašnjosti, iz srca, duše, krvi, čega li već, ali nemojte iz mozga. Mozak sa duhom nema ništa. Mozak je ovdje nebitan, bitni su osjećaji, emocije, na prvu. Vaši pokreti, vaše face, moraju biti uvjerljivije, slobodno pustite i glas, dajte malo strasti od sebe, akcije, mesa. OK. Koncentraciju molim... Raširite ruke... Tako, raširite se još... nemojte se dodirivati. Zaklopite oči. Opustite se... Dišite duboko, duboko... Sami ste na ovom dunjaluku. U vašim tijelima je skupljena sva vaša prošlost, sadašnjost i budućnost.

Prvi pojam: Mržnja!

Svi glumci se zamrznu u određenu pozu kojom pokušavaju dočarati pojam svojim tijelom i facom. Roko ih obilazi i zagleda se u njihove poze i face. Ponekom neki dio tijela malo namjesti.

ROKO:

Odlično! Drugi pojam: Smrt!

Svi glumci se zamrznu u određenu pozu...

ROKO:

Odlično! Treći pojam: Strah

*Svi glumci se zamrznu u određenu pozu kojom...
Mladić kod ovog pojma pokazuje da uopće nema straha. Roko ga sumnjivo zagleda.*

ROKO:

Strah!

Mladić ne reaguje.

ROKO:

Odlično, sad ste prave zvijezde! Idemo na scenu.

Roko raspoređuje glumce na iste položaje kao i Režiser.

V.

Ista scena i raspored glumaca kao kad je probu vodio Režiser. Samo sad je Režiser svezanih ruku i zavezan je za konopac koji je prikovan za patos i ima radijus kretanja 3-4 metra.

ROKO:

Možemo početi. Molim vas, samo više strasti.

REŽISER:

Ne može, ovo je moje djelo! Tužit ću vas...

ROKO:

Tišina, budalo, vidiš da radimo.

REŽISER:

Dabogda u paklu gorjeli. Šejtan vam dušu naselio...

ROKO:

Tišina!!! .. Spremni, idemo. Sve se vrti u krug, sve se slama, sve se opet slaže, vječno je sebi vjeran krug bitka, samo svaki krug biva sve mračniji i krvaviji.

ČISTAČICA:

Izvinite, samo malo, da pitam nešto.

ROKO:

(preko volje) Pitaj!

ČISTAČICA:

Je li Adam volio Evu?

Na ovo pitanje iznenade se svi glumci i u zamrznutoj pozi bulje u Čistačicu. Tišina koja traje.

ROKO:

Ne bitno! Okreći. Novo kolo. Sve se slama, sve se opet slaže, vječno je sebi vjeran krug bitka, samo što svaki krug biva sve življi i sve krvaviji. Muzika!

Kad krene muzika, svijetlo se iz bijelog pretvara u crveno, stvara se nadrealna atmosfera. Tokom slijedeće scene, dakle, dok radi rotacija, (Ukoliko scena nema rotacionu binu sve se isto igra samo bez rotacije.) Čistačica u nekoj šerpi loži malu vatru i sprema neku magijsku smjesu. Za pravljenje smjese koristi vodu, slijepu miševu, dlake, kosti, zube i sl. U toku scene leti na metli i iz te šerpice baca čini na Adama i Evu i ponekad izgovori neku nerazumljivu riječ. Roko je tu negdje sa strane i rukovodi sa svom scenom dokle može da ima kontrolu nad njima. Režiser bezuspješno pokušava da se otrgne od konopca. Mladić se čas približi Djevojci, čas pobjegne od nje. Roko, Maja i Gonič šejtana su poredani okolo u neku zamrznutu pozu poput nekih grčkih mitskih likova i govore svoj tekst iz te zamrznute poze.

EVA:

O, Adame, ti gusaru pučine beskrajne...

REŽISER:

(urla da bi omeo probu) Aaaaaaaaaaaa!

Vrati se normalno svjetlo. Rotacija stane.

Roko pride Režiseru. Uhvati ga za uho i opali mu jedan šamar.

ROKO:

Još jednom to ponovi, mrtav si!... Idemo iz početka.

Vraća se nadrealna atmosfera. Rotacija se zavrti.

EVA:

O, Adame, ti gusaru pučine beskrajne...

REŽISER:

Aaaaaaa!!!

Vraća se normalno svjetlo.

Roko se zatrče prema Režiseru i udari ga dva tri puta rukama i nogom.

ROKO:

Majo, daj ovamo tu svoju maramu.

MAJA:

Evo, dragi. Veži idiota.

Roko veže maramu Režiseru preko usta da ne može ni govoriti. Roko mu se nakezi.

ROKO:

Umjetnik! Sad si pravi umjetnik! Nastavljamo!

MAJA:

(šminka se) Samo malo, dragi, da popravim frizuru... OK. Može, dragi.

ROKO:

Idemo! Sve se slama, sve se opet slaže... vječno je sebi vjeran krug bitka, samo što svaki krug biva sve življi i sve krvaviji. Idemo, muzika!

Vraća se nadrealna atmosfera. Svi likovi nastavljaju igru, samo Režiser kao manijak pokušava da se otkine sa konopca, ali bez uspjeha, pada, ustaje i to se ponavlja.

EVA:

O, Adame, ti gusaru pučine beskrajne...
dođi, zaplovi mojim okeanom,
uronimo u strast i osjetimo njenu slast.

ADAM:

O, Eva, strast je vulkan što sve u pepeo pretvara,
okean što sve potapa,
strast je poniženje koje ljubav vrijeđa.

ČISTAČICA:

Ha, ha, ha, Adameee!, naivni mamlazee, strast je jedini istinski izliv ljubavi.

EVA:

Dođi, Adame, dođi da spoznamo med i žuč života.
Dođi, Adame, vadi me iz ove odvratne dosade.

MAJA:

Idi idiote, strast je jedini istinski doživljaj sreće.

ADAM:

Ali, Eva, dosada ne ubija,
dosada ne jede samu sebe.

ČISTAČICA:

O, Adame, mamlaze jedan, idi, zlo će pobijediti u svakom slučaju, plemenitost je samo za mlakonje. Ha, ha, ha...

EVA:

Dođi, Adame, dođi, glupane odvratni,
ja više ne mogu čekati.

ADAM:

O, Eva, ti pohotna ljepotice,
ne želim da radi tebe naša pokoljenja
prokletstvom budu obilježena.

GONIĆ:

O, Adame, kvilingu pola svoga, dabogda te šejtani čerečili.

ČISTAČICA:

Enmiku jehuku šejtanus anisus kjukus.

EVA:

Dođi, Adame, nasladi se mog mirisa i mog okusa...

Prestaje da se rotacija okreće i vraća se normalno svjetlo. Eva prestaje igrati.

EVA:

Ovo stvarno nema smisla, ja ovo ne želim više da radim ovako, ja hoću...

ČISTAČICA, MAJA i GONIĆ ŠEJTANA (Krećući se prema Djevojci):

Idi u samostan!!! Idi u samostan!!! Idi u...

ROKO:

Dosta!!! Šta ne možeš, začepi!

MLADIĆ:

Polahko, Roko, ona je ipak dama.

ROKO:

Začepi i ti. Ni jedne više dok i tebe nisam svez'o.

(Mladić se unervozio, zadržti, sav se tresao od neke muke.)

MLADIĆ:

Molim!?

DJEVOJKA:

Nemoj, šaci, molim te, obeć'o si. OK, idemo dalje...

Mladić se vraća u početni položaj. Rotacija se zavrti, stvara se nadrealna atmosfera.

EVA:

Dođi, Adame, ne budi kukavica i šonjo.

ADAM:

Neću!!! Dosta te je više!!!

EVA:

Dođi, Adame, dođi, dabogda ne doš'o.

Dabogda te objesili za onu stvar....

Prestaje da se vrti rotacija, mijenja se svjetlo. Eva prestaje plesati.

EVA:

A jooj, ja ovo stvarno ne mogu...

ČISTAČICA, MAJA i GONIĆ ŠEJTANA (Krećući se prema Djevojci):

Idi u samostan!!! Idi u samostan!!! Idi u samosta...

ROKO:

Dosta!!! Tišina.... Dosta za večeras. Sutra nastavljamo.

MAJA:

Odlično, dragi. Proba je bila vrlo uspješna. Hoćeš sutra zvati šminkera, dragi.

ROKO:

Naravno, draga. Zvat ćemo. Pusti me sad, molim te, razmišljam o predstavi.

Čistačica miješa svoju smjesu, uzme kašiku i kusa. Zatim zajaši metlu i poskakuje po sceni.

GONIČ:

(tražeći svog šejtana) Ovo je bolje, večeras sam vidio više šejtana, ali onaj moj nije svraćao, izgleda da su ovi vaši ljudi, pa moj više i ne dolazi.

ČISTAČICA:

(na metli) Dosadno! Ha, ha, ha. Niko nam se neće smijati! Ha, ha, ha... Treba nam smijeha, ha, ha, ha...

Mladić i Djevojka opet nešto razgovaraju, ubjeđuju se. Krenu za ostalim likovima na spavanje.

DJEVOJKA:

Obećao si, šaci, izdrži, molim te. Još malo.

MLADIĆ:

Znam, šaci, ali ovaj je prešo sve granice. Kako bih ga slatko rokno!

DJEVOJKA:

Šaci!!!

Mladić šuti i ljutito legne na svoje mjesto.

Svi glumci prostiru sebi deke na prosceniju, jedan do drugog, u liniji su. Legnu na leđa i spavaju.

MLADIĆ:

(ustane u sjedeći položaj) Znate, seks je bezveze. Treba se duhom borit.

Legne. Svi spavaju. Lagano zatamnjenje.

Tišina.

Polahko se počinju javljati uzdasi, zatim sve jače i jače stenjanje do nekog vrhunca, vriska, kao da svi glumci doživljavaju orgazam u snu.

Tišina.

POČETAK

I.

Plavo svjetlo, poput mjesečine. Muzika. Svi glumci istovremeno ustaju poput mjesečara i kreću se usporeno prema drvetu na uzvišenoj platformi. Scena djeluje mistično. Drvo je osvijetljeno nekom blagom svjetlošću iz visine. Dolaze do platforme za ples/drвета i redaju se u krug oko platforme. Svi glumci gledaju prema vrhu drveta.

MLADIĆ:

Nema ništa!?

DJEVOJKA:

A moralo bi biti!

OSTALI (Istovremeno):

Moralo bi biti!!!

Svi kao mjesečari krenu lagano nazad. Vraćaju se svi osim Čistačice. Ona i dalje gleda uz drvo.

ČISTAČICA:

A možda nešto i ima!

Svi ostali stanu. Krenu lagano nazad i svi opet gledaju uz drvo. Sve se ovo izvodi pod blagom mističnom svjetlošću. Glumci djeluju kao mjesečari.

MLADIĆ:

Vidi li iko išta?

Svi odmahuju glavom. Gledaju prema vrhu drveta.

ČISTAČICA:

Možda smo ćoravi.

Ostali zagledaju svoje ruke, kao da provjeravaju da li vide.

SVI:

(jedno po jedno) Ja vidim. Ja vidim....

Zatim naglo gašenje plave svjetlosti i uključenje bijele, dnevne svjetlosti. Glumci trljaju oči kao da se tek bude. Kupe svoje deke, slažu ih i sklanjaju na kraj scene.

MLADIĆ:

Hoćemo li doručkovati?

ROKO:

Umjetnici ne jedu.

MLADIĆ:

A ja.

ROKO:

Idemo. Vrijeme ističe. Svake sekunde smo bliži premijeri. Danas počinjemo sa jednom malom vježbom. Stanite ovdje svi u jedan red, tako.

DJEVOJKA:

Možemo li ovo imalo skratit? Izbacit dosadne, suvišne dijelove.

ROKO:

Tišina!!!

MLADIĆ:

Rekao sam ti da ne galamiš na damu.

ROKO:

Začepi, mlakonja jedan!

MLADIĆ:

Ko je mlakonja!?

ROKO:

Ti!!! Šta hoćeš!!!?

MLADIĆ:

Šta hoću!?

DJEVOJKA:

Šaci, nemoj, molim te, obećao si.

MLADIĆ:

Znam!!! Znam!!! Ali ne mogu ovog idiota više da podnesem, šaci. Samo još ovaj put, šaci, molim te.

DJEVOJKA:

Nemoj, šaci, molim te.

ČISTAČICA:

(jašući metlu i poskakujući) Molim te, šaci moja, ha, ha, ha. Nemoj, molim te, šaci, ha, ha, ha, šaci, ha, ha, ha...

Čistačica dođe do šerpe gdje je miješala smjesu, uzme kašiku i kusa dva-tri puta. Režiser je gleda. Ona mu nudi da i on proba. On bježi od nje dokle mu konopac dozvoljava.

Mladić gleda u Djevojku, zatim pogleda u Roka, suzdrži se vraća se na svoje mjesto.

MAJA:

Roko, Mladić je bezobrazan, cijelo vrijeme nas ometa, treba njemu jednu šamarčinu svezat, i njemu i onoj maloj fufici.

ROKO:

Idemo, mlakonja, brže to!

MLADIĆ:

Dostaaa!!!

DJEVOJKA:

Šaci, smiri se, molim te, obećao si.

MLADIĆ:

Znam! Znam da sam obećao. Ali pogledaj ga, *(pokazuje na Roka)* ovog je trebalo ubiti dok se rodio, da ne sramoti ljudski rod. Samo još ovaj put, molim te, šaci!

ROKO:

(nesigurno) Dosta! Tišina! Svi u red brže!

DJEVOJKA:

Samo još ovaj put! Tako si govorio kad si ubio i onog zalazanog glupana sa rejbankama, i onog pedera, i onu lezbejku, i onog odvratnog direktora, pa dokle više.

Čistačica na metli poskakujući se luđački smije.

ČISTAČICA:

Glupani ha,ha, ha.... Pederi ha, ha, ha, lezbejke ha, ha, ha... direktori ha, ha, ha...

MLADIĆ:

Molim te, šaci, samo još da ovog glupana, pa mora neko očistiti ova govna sa planete!

MAJA:

Roko, on tebe vrijeđa!

DJEVOJKA:

(Mladiću) Ne!!! Nema više i gotovo! Nema više, šaci.

ROKO:

Tišina tamo, idemo, nastavljamo. U red, brže!

MLADIĆ:

(Djevojko) Ok! Nema više, šaci! Ali ovaj glupan me više neće praviti budalom, jer glavni je onaj ko je najjači. A sad sam ja najjači, dušo. Ja! I ja ću da završim predstavu.

MAJA:

Predstavu će da završi Roko...

Mladić izvadi pištolj iza pojasa.

DJEVOJKA:

E to je već nešto drugo, šaci. Samo ćemo se zabaviti. Bez pucanja. I meni je ovo bilo dosadno. Cijelo vrijeme govorim da ja ovo ne mogu ovako u ovoj glupoj haljini, ali neće niko da me sasluša. Dođi, šaci.

Mladić dolazi do Djevojke, u jednom potezu svuče haljinu sa nje. Djevojka ostaje u donjem vešu. Djevojka vadi kesicu droge i sipa sebi na dlan. Mladić šmrka drogu sa njenog dlana. Djevojka sipa drogu na Mladićev dlan a zatim šmrče sa njegovog dlana. Mladić otreša glavom.

MLADIĆ:

Takvu te volim, šaci. (otresa glavom) Aaaaaaaaaa!

Mladić sa pištoljem u ruci krene prema Roku i Maji. Maja padne u nesvijest.

Djevojka rastrese kosu, smije se luđački.

MLADIĆ:

Glavni je onaj ko je najjači, a u modernom svijetu samo glupani misle da su njihovi mišići bitni. Je li tako, Roko?

ČISTAČICA:

(na metli) Jak, jači, najjači ha, ha, ha...

ROKO:

Pa ja...

Mladić priđe Roku i maše mu pištoljem ispred nosa.

MLADIĆ:

Ko je sad glavni?

ROKO:

Ti. Ti si glavni. Ja ti mogu malo pomoći, ja imam viziju.

MLADIĆ:

Opa, Roko ima viziju! Tišina, glupane. Tvoja vizija je za domaćica, sad ćeš da vidiš šta je vizija pravog muškarca!

DJEVOJKA:

I prave žene! Ha, ha, ha...

Djevojka priđe Maji, nogom je budi. Djevojka dolazi sebi.

MAJA:

(kad ugleda Djevojku iznad sebe u donjem rublju) Aaaaaaa!

DJEVOJKA:

Idemo, glumice. Tvoj životni san će se ipak ostvariti.

MLADIĆ:

Dakle, nastavljamo, dragi glumci i drage glumice. Dodite ovdje svi u red... Tako. Ima li pitanja? Nema. Ima li neko nešto protiv? Nema. Sad se ja pitam. Malo ćemo preuredit tekst i nastavljamo.

DJEVOJKA:

Nastavljamo bez one glupe haljine, šaci.

Gonič tužan hoda scenom i njuši svog šejtana.

GONIČ:

Ljudi, onaj moj šejtan ovdje više nikad neće doći. Nikad. Moj je bio dobar, sve bi mu oprostio, ovi vaši su pravi katili.

MLADIĆ:

Tišina!

Zavijanje sirene opće opasnosti. Mladić se penje na platformu i naređuje ostalim glumcima. Režiser zbunjeno posmatra novonastalu situaciju. Glumci trče u krug oko platforme. Mladić se izivljava na njima. Rade najteže moguće vježbe. Glumci su preumorni, padaju, ustaju. Mladić urliče nad njima.

II.

MLADIĆ:

Brže!... Trči!... Jedan-dva, jedan-dva... Brže!!! Stoj! Mirno! Fizička priprema je ključ uspjeha. Morate biti još žešći, ovo sve do sad je stvarno bilo samo za mlakonje, sad ćemo da radimo pravu predstavu. Predstavu koju publika nikad neće zaboraviti. A publika nikad ne zaboravlja samo akciju, brutalnost, seks i krv. Mirno! Prva vježba. Jedan-dva, jedan-dva, jedan-dva... Mirno! Trčecim korakom u jednu vrstu zbor! Ok, sad ćemo da radimo najvažniju vježbu. Vježbu duha. Ja ću vam govoriti određene pojmove, a vi ćete svojim tijelom, facom, kurcem ili kako vi mislite da je najbolje, pokušati taj pojam da izrazite iz svoje unutrašnjosti, iz srca, duše, krvi, čega li već, ali nemojte iz mozga. Mozak sa duhom nema ništa. Vaši pokreti, vaše face, moraju biti uvjerljivije, dajte malo krvi, malo mesa. Narod voli krv. OK. Koncentraciju molim... Raširite ruke... Zaklopite oči. Opustite se... Dišite duboko, duboko... Sami ste na ovom dunjaluku. U vašim tijelima je skupljena sva vaša prošlost, sadašnjost i budućnost. Prvi pojam...

ČISTAČICA (*Stidno malo istupi iz stroja*):

Izvinite, mogu li ja nešto pitat?

Nelagodna tišina.

MLADIĆ:

Pitaj!!!

ČISTAČICA:

Je li Eva voljela Adama?

Svi glumci bulje u Vješticu iznenađeni njenim pitanjem. Malo duža pauza.

MLADIĆ:

Ne bitno, idemo dalje! Dajte samo više energije, strasti, mesa, krvi, spremni!? Prvi pojam: Krv!

Svi glumci se zamrznju u određenu pozu kojom pokušavaju dočarati pojam svojim tijelom i facom. Mladić ih obilazi i zagleda se u njihove poze i face. Ponekom neki dio tijela malo namjesti.

MLADIĆ:

Odlično! Drugi pojam: Zločin!

Svi glumci se zamrznju u određenu pozu...

MLADIĆ:

Odlično! Treći pojam: Genocid!

Kod trećeg pojma svi glumci se obruše jedan preko drugog. Mladić spušta svoju tenziju. Samilosno gleda prema gomili tijela. Klekne na koljena do obrušenih tijela. Govori skrušeno, tužno.

MLADIĆ:

Odlično. Bili ste odlični.

Iz gomile se usporeno budi Čistačica, klekne na koljena. Gleda prema publici.

ČISTAČICA:

A ljubav!

Tišina. Ostali likovi se lagano bude iz zamrznutog ležećeg stanjai ustaju na koljena. Svi kleče na koljenima u jednoj vrsti i gledaju prema publici.

ČISTAČICA:

A ljubav!!!?

OSTALI (svi zajedno):

A ljubav!?

Tišina. Glumci su statični i izgledaju kao da se sva tuga svijeta slila u njihova tijela, u njihove duše. Niz lica im teku suze.

Čistačica se nakon duže tišine počinje smijati i na koljenima se kreće četveronoške prema prosceniju, publici. Ostali likovi su i dalje zamrznuti i tužni. Ne obraćaju pažnju na Čistačicu.

ČISTAČICA:

Ha, ha, ha... ljubav... ha, ha, ha... ljubav ha, ha, ha... Ljubav... ha, ha, ha... Čuvajte se ljubavi, da, gospodo, čuvajte se ljubavi. Ha, ha, ha...

Ustaje. Dolazi do sredine scene, iza glumaca koji su i dalje zamrznuti i vrlo tužni, uzima metlu i zakači se za nešto što visi iz vazduha. Zaljulja se i njiše se sa kraja na kraj scene na metli uzdižući se nestaje iznad scene. Režiser, svezan, ustaje i gleda za Vješticom. Zatrči se da krene na njom, ali ga konopac zaustavi i obori na patos.

ČISTAČICA:

(njišući se na konopcu) Ha, ha, ha... ljubav, čuvajte se ljubavi, gospodo, čuvajte se ljubavi, ha, ha, ha...

U slijedećoj sceni glumci izgovaraju svoje replike u zamrznutoj pozii.

MLADIĆ:

Ljubav je nebitna!!! Idemo dalje! Ljubav je nebitna!

MAJA:

(plašljivo) Izvinite, molim vas, gospodine, hoće li danas doći šminker?

DJEVOJKA:

Ovo stvarno više nema smisla!

MLADIĆ:

Znam, šaci, ovo stvarno više nema smisla. Idemo, novo kolo! Muzika!

Svi su glumci zamrznuti. Ništa se ne kreće. U pozadini, na platformi za drvo je polugo svezan Režiser i stoji u zamrznutoj pozi, poput mrtvaca svezanog za drvo.

Zavjesa.

VAHID DURAKOVIĆ

Rođen 14.05.1971. u Bugojnu. U Sarajevu 2000. godine na FPN diplomirao na odsjeku sociologije.

Aktivni član Teatra FEDRA Bugojno od 1988. godine.

U periodu od 2000. do 2006. Rukovodilac Teatra FEDRA Bugojno.

Autor tri dramska teksta:

"Bosanski sindrom" - praizvedba Teatar FEDRA Bugojno 2003. godine.

"AMANET" - praizvedba Teatar FEDRA Bugojno 2005. Na 34. Teatarskom festivalu BiH Bugojno 2006. od strane Stručnog žirija (Vojislav Vujanović, Luka Kecman i Tanja Miletić-Oručević) - Nagrada za najbolji suvremeni domaći dramski tekst.

„ŠEJTANSKI KRUG“ – praizvedba 08.06.2008. u režiji autora. Na 35. Teatarskom festivalu BiH FEDRA Bugojno 2008. od strane stručnog žirija predstava dobila nagradu za Najbolju predstavu.

- zaposlen u JU Kulturno-sportski centar Bugojno gdje obavlja funkciju direktora i ujedno direktor Teatarskog festivala BiH FEDRA Bugojno.